Gemeente Roosendaal

- 8 OKT. 2015

Raadsmededeling

Datum: Nr.:

Van: het college van burgemeester en wethouders

Aan: de raad van de gemeente Roosendaal

Kopie aan:

Onderwerp: Evaluatie tariefdifferentiatie 2014

Bijlage: Rapportage; 'Evaluatie tariefdifferentiatie 2014, gemeente Roosendaal'

Inleiding

Met ingang van 2014 heeft onze gemeente gedifferentieerde tarieven (diftar) ingevoerd voor de afrekening van de afvalstoffenheffing. Dit heeft in 2014 een ander en duurzamer afvalgedrag tot gevolg gehad dan in voorgaande jaren.

Doel

Uw raad te informeren over het gewijzigde afvalgedrag in 2014 door de invoering van tariefdifferentiatie. Als bijlage treft u een rapportage aan waarin het gewijzigde afvalgedrag van onze inwoners in 2014 is geëvalueerd.

Informatie

Milieurendement

In 2014 is minder restafval aangeboden dan in 2013. De totale hoeveelheid afval is in 2014 met 107 kg afgenomen ten opzichte van 2013. Uit sorteeranalyses blijkt dat het afval in 2014 iets beter gescheiden wordt dan in 2013. Het totale scheidingspercentage komt op bijna 67% van het huishoudelijk afval. Daarmee voldoet de gemeente aan doelstellingen van de overheid. Daarin wordt gesteld dat 65% hergebruik van afval moet zijn gerealiseerd in 2015. De regionale doelstelling van 150 kg fijn en grof restafval in 2017 wordt nog niet gehaald. In 2014 wordt 168 kg per inwoner per jaar aan fijn en grof restafval aangeboden.

Milieustraat

Het meest opvallend aan de afvalcijfers van 2014 is het afgenomen aanbod grof afval op de milieustraat. Dit geldt voor zowel grof restafval als herbruikbaar grof afval. De reden is (waarschijnlijk) de afname van het aantal 'gratis' tikken op de Saverpas. In 2013 had ieder huishouden 12 tikken, in 2014 was dit gedaald naar 2 tikken. Verder bleek vorig jaar dat veel inwoners ontevreden waren over de beperking van de mogelijkheden om afval naar de milieustraat te brengen. De suggestie dat dit grof afval is aangetroffen bij de grondstofparkjes is overigens niet juist. Bij de grondstofparkjes staat voornamelijk klein huishoudelijk afval. Kennelijk hebben de inwoners andere afvoerkanalen gevonden voor het grof huishoudelijk afval zoals een container bij een particulier bedrijf. Bv bij verbouwing of aanpassing van huis en/ of tuin.

Vorig jaar is besloten de mogelijkheden op de milieustraat te verruimen. Met ingang van 2015 kunnen alle herbruikbare afvalstromen gratis naar de milieustraat. Daardoor stijgt het aantal bezoekers op de milieustraat begin 2015 iets ten opzichte van 2014. Vooral bezoeken met gratis afvalstromen nemen toe. Uit ondervraging van het digipanel blijkt dat de inwoners onvoldoende bekend zijn met de laatste wijzigingen op de milieustraat.

Communicatie en handhaving

Communicatie wordt ingezet om het scheidingsgedrag van de inwoners te verbeteren. De inwoners halen de benodigde informatie over de afvalinzameling vooral van de afvalkalender. Ook de Bode wordt veelvuldig gebruikt voor informatie over afval. Beide communicatiemiddelen worden hoog gewaardeerd. Uit ondervraging van het digipanel blijkt dat veel inwoners niet weten wat er precies gedaan wordt met het gescheiden ingezamelde afval. Deze informatie is te vinden op de website www.afvalscheiden.nu. Veel digipanelleden weten niet van het bestaan van deze website. De waardering voor de website is hoog bij die leden van het panel die de website wel hebben bezocht.

Door middel van handhaving worden de inwoners die op een onjuiste manier afval aanbieden gewezen op dit gedrag. De handhaver, die de gemeente vanaf vorig jaar heeft ingezet, besteed daar veel tijd aan. Dit leidt ertoe dat bij steeds meer inwoners bekend is hoe men op de juiste manier afval aanbiedt.

Vervolg (procedure)

Nieuwsbrief: In september wordt een nieuwsbrief uitgebracht met de eerste resultaten van een jaar diftar. De nieuwsbrief besteed ook aandacht aan de wijzigingen op de milieustraat en geeft tips voor betere afvalscheiding.

Roosendaalse Bode: Ook in de Bode worden de resultaten van een jaar tariefdifferentiatie kenbaar gemaakt aan de inwoners. Daarnaast wordt in de Bode ook aandacht besteed aan de wijzigingen op de milieustraat, zoals het aantal gratis tikken op de Saverpas en de uitbreiding van het aantal gratis afvalstromen.

Communicatiecampagne: een speciale communicatiecampagne met de andere Savergemeenten is in de opstartfase. De campagne met de titel 'van het een komt het ander' legt uit wat er gedaan wordt met gescheiden ingezamelde afvalstromen. De campagne beoogt een nog beter scheidingsgedrag bij onze inwoners.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
Namens dezen,
De wethouder duurzaamheid en milieu,

Dr. A.A.B. Theunis

Gemeente
Roosendaal

Evaluatie tariefdifferentiatie 2014
Gemeente Roosendaal

17 september 2015

Roosendaal, 17 september 2015

Evaluatie tariefdifferentiatie 2014
Gemeente Roosendaal

Gemeente
Roosendaal

Inhoudsopgave

1. Bestuurlijke samenvatting **3**

2. Inleiding **5**

3. Milieurendement **6**

3.1 Inzamelresultaat 2013 en 2014 6
3.2 Gewijzigd afvalgedrag na invoering diftar 7
3.3 Samenstelling fijn restafval 8
3.4 Aantal aanbiedingen restafval 9

4. Milieustraat **10**

4.1 Aantal bezoekers en afvalhoeveelheden op de milieustraat 10
4.2 Bekendheid met de wijzigingen vanaf 2015 12

5. Communicatie en handhaving **13**

5.1 Communicatie 13
5.2 Handhaving 14

6. Conclusies **16**

Gemeente Roosendaal

1. Bestuurlijke samenvatting

Met ingang van 2014 heeft gemeente Roosendaal gedifferentieerde tarieven ingevoerd voor de afrekening van de afvalstoffenheffing (diftar). Ieder huishouden betaalt een vast bedrag voor alle vaste kosten voor de afvalverwijdering. In 2014 was dit nog verschillend; een meerpersoonshuishouden betaalde een hoger vast bedrag als een éénpersoonshuishouden. (vanaf 2015 is het vaste bedrag gelijk voor alle huishoudens).

Naast het vaste bedrag betaalt ieder huishouden een bedrag voor het aangeboden restafval in de grijze container of in de ondergrondse container. Daarnaast is het aantal tikken op de milieustraat in 2014 gewijzigd. In 2013 had ieder huishouden 12 'gratis' tikken op de Saverpas om betaalde afvalstromen weg te brengen. Vanaf 2014 is dit gewijzigd in 2 'gratis' tikken om ook op de milieustraat uit te gaan van 'de vervuiler betaalt'.

De resultaten van bovenstaande beleidswijzigingen hebben een ander afvalgedrag tot gevolg gehad. Dit gewijzigde afvalgedrag is weergegeven in deze evaluatie over 2014.

De volgende onderwerpen komen aan de orde:
- Milieurendement
- Milieustraat
- Communicatie en handhaving
- Conclusies

Milieurendement
Door de invoering van tariefdifferentiatie in 2014 is de hoeveelheid fijn restafval in 2014 afgenomen met 37 kg per inwoner ten opzichte van 2013. De hoeveelheid fijn herbruikbaar afval is in 2014 toegenomen met 20 kg per inwoner. De totale hoeveelheid fijn en grof afval is in 2014 met 107 kg afgenomen ten opzichte van 2013.

Het totale scheidingspercentage komt op 66,6% van het huishoudelijk afval. Daarmee voldoet de gemeente aan doelstellingen van de overheid. In een brief (2013) van de toenmalige staatssecretaris staat dat 65% van het huishoudelijk afval in 2015 moet worden hergebruikt. De regionale doelstelling van 150 kg fijn en grof restafval in 2017 wordt nog niet gehaald. In 2014 wordt 168 kg per inwoner per jaar aan fijn en grof restafval aangeboden.

In 2013 werd de container voor restafval gemiddeld 22 keer aan de straat gezet voor lediging. Dat aantal is gedaald tot gemiddeld 13 ledigingen in 2014. Het aantal inworpen in de ondergrondse container is gedaald van 114 in 2013 naar gemiddeld 57 inworpen in 2014.

In 2014 is het afval beter gescheiden dan in 2013. Zo is minder gft-afval aangeboden bij het restafval. Verder is minder plastic verpakkingsafval en textiel aangetroffen in de restafvalcontainer.

Milieustraat
Het meest opvallend aan de afvalcijfers van 2014 is het afgenomen aanbod grof afval op de milieustraat. Dit geldt voor zowel grof restafval als herbruikbaar grof afval. De reden is (waarschijnlijk) de afname van het aantal ´gratis´ tikken op de Saverpas. In 2013 had ieder huishouden nog 12 ´gratis´ tikken op de Saverpas om betaalde afvalstromen te brengen. Vanwege het principe ´de vervuiler betaalt', is dit gewijzigd in 2 ´gratis´ tikken in 2013.

Het is onduidelijk wat de inwoners hebben gedaan met grof huishoudelijk afval dat voorheen naar de milieustraat werd gebracht. Van de ondervraagde leden van het digipanel denkt ongeveer een derde dat grof afval wordt meegenomen naar een andere gemeente. Bijna de helft

denkt dat het thuis wordt opgespaard om het later alsnog naar de milieustraat te brengen. Veel leden van het digipanel (60%) weten het ook niet. (meerdere antwoorden mogelijk).

De grootste afname is van afvalstromen die vrijkomen bij een verbouwing van het huis of het opknappen van de tuin (puin, gips, afvalhout, geïmpregneerd hout en grond). Voor deze afvalstromen is andere afvoer mogelijk zoals een container huren bij een particulier afvalbedrijf.

Met ingang van 2015 kunnen alle herbruikbare afvalstromen gratis naar de milieustraat en is het aantal 'gratis' tikken uitgebreid naar 4 tikken op de Saverpas. Daardoor stijgt het aantal bezoekers op de milieustraat begin 2015 iets ten opzichte van 2014. Vooral bezoeken met gratis afvalstromen nemen toe. Uit ondervraging van het digipanel blijkt dat het merendeel niet weet welke afvalstromen vanaf 2015 gratis zijn op de milieustraat. Wel weten de ondervraagde leden van het digipanel hoeveel tikken op de Saverpas gratis zijn in 2014.

Communicatie en handhaving
Communicatie wordt ingezet om het scheidingsgedrag van de inwoners te verbeteren. De inwoners halen de benodigde informatie over de afvalinzameling vooral van de afvalkalender. Deze wordt hoog gewaardeerd door de ondervraagden van het digipanel. De afvalkalender krijgt een 8. Ook de Bode wordt veelvuldig gebruikt voor informatie over afval. Ook de Bode krijgt een hoge waardering, namelijk een 7,5.

Door middel van handhaving worden de inwoners die op een onjuiste manier afval aanbieden gewezen op dit gedrag. De handhaver die de gemeente vanaf vorig jaar heeft ingezet besteed daar veel tijd aan. Dit leidt ertoe dat bij steeds meer inwoners bekend wordt hoe men op de juiste manier afval aanbiedt.

Conclusies
Gerealiseerd milieurendement
Het scheidingspercentage fijn en grof afval is 66,6 % in 2014, tegen 64,3 % in 2013. Met dit hergebruikpercentage voldoet Roosendaal aan de doestellingen van de overheid. Met 168 kg fijn en grof restafval in 2014 voldoet Roosendaal nog niet aan de regionale doelstelling voor 2017, dat is 150 kg fijn en grof restafval.

Milieustraat
Door de beperking van het aantal tikken op de Saverpas is in 2014 veel minder grof huishoudelijk afval naar de milieustraat gebracht en het aantal bezoeken aan de milieustraat is eveneens sterk gedaald. Door de verruiming van 2 naar 4 tikken en uitbreiding van de gratis afvalstromen komen in 2015 naar verwachting meer bezoekers naar de milieustraat dan in 2014.

Communicatie
De afvalkalender is het best gelezen en het hoogst gewaardeerde communicatiemiddel over de afvalinzameling. De afvalkalender krijgt een 8. De Bode is door het jaar heen een goed communicatiemiddel over afvalscheiding. Een overgrote meerderheid kent de Bode als communicatiemiddel over afval en ook de Bode wordt hoog gewaardeerd met een 7,5. De afvalapp krijgt wel een hoge waardering (8), maar is onvoldoende bekend. Communicatie over de afvalapp kan ervoor zorgen dat meer mensen de app installeren op hun mobiele telefoon.

Handhaving
Bijplaatsingen bij een brengparkje zijn niet toegestaan. Dat weet de meerderheid van de ondervraagde leden van het digipanel. Toch komt onjuist gedrag voor door onwetendheid of onmogelijkheid om juist te handelen. Door handhaving wordt veel aandacht besteed aan het voorlichten van inwoners die onjuist gedrag vertonen. Zo wordt onjuist gedrag in de toekomst voorkomen.

Gemeente Roosendaal

2. Inleiding

Op 24 september 2014 heeft de gemeenteraad de tussentijdse evaluatie van tariefdifferentiatie in Roosendaal vastgesteld. Dit betrof de evaluatie van de maanden januari t/m mei 2014 en de gegevens hierin zijn vertaald naar een heel jaar.

Voorliggende evaluatie betreft de afvalinzameling in Roosendaal over geheel 2014. Ten behoeve van de evaluatie is het digipanel geraadpleegd. Aan het digipanel is de mening gevraagd over de afvalinzameling en de bekendheid met de veranderingen die zijn ingezet naar aanleiding van de tussentijdse evaluatie.

De inhoud van deze evaluatie:
- Hoofdstuk 2; het milieurendement. Dit is het inzamelresultaat, het gewijzigd afvalgedrag door de invoering van diftar, de samenstelling van het restafval en het aanbiedgedrag van de containers en in de ondergrondse containers. De mening van het digipanel is aangegeven op de onderwerpen waarvoor dat relevant is.
- Hoofstuk 3: de milieustraat. De verschillen tussen 2013 en 2014 voor wat betreft bezoekersaantallen en afvalhoeveelheden en de eerste resultaten van de per 2015 doorgevoerde wijzigingen op de milieustraat. Ook hier is de mening van het digipanel weergegeven over verschillende onderwerpen.
- Hoofdstuk 4: communicatie en handhaving. De bekendheid met de verschillende communicatiemiddelen is gevraagd aan het digipanel. Voorts wordt vooruit gekeken naar de communicatie in de tweede helft van 2016. Bij de handhaving gaat het over de inspanningen om verkeerd afvalgedrag te corrigeren.
- Hoofdstuk 5: bevat de conclusies van een jaar diftar.

3. Milieurendement

In dit hoofdstuk staat het inzamelresultaat van alle afvalstromen, het aanbiedgedrag van fijn restafval en de samenstelling van het restafval in de grijze container.

3.1 Inzamelresultaat 2013 en 2014

De totale hoeveelheid afval is in 2014 met 107 kg afgenomen ten opzichte van 2013. Fijn restafval is afgenomen met 37 kg.

Inzameling fijn en grof huishoudelijke afvalstoffen	**2013**	**2014**	**verschil**
Fijn huishoudelijk afval	in kg/inw	in kg/inw	in kg/inw
Fijn restafval	182,3	145,2	-37,1
Gft-afval	99,3	110,7	11,3
Papier	63,6	64,6	1,0
Plastic verpakkingsafval	7,7	15,1	7,4
Glas	20,8	20,9	0,1
Textiel	4,6	4,9	0,4
Totaal fijn huishoudelijk afval	**378,3**	**361,4**	**-16,9**
Totaal herbruikbaar	**196,1**	**216,2**	**20,1**
Percentage hergebruik fijn huishoudelijk	*51,8%*	*59,8%*	*8,0%*
Grof huishoudelijk afval	in kg/inw	in kg/inw	in kg/inw
Haal- en brengsysteem grof huishoudelijk afval			
Grof restafval	35,4	22,8	-12,6
Grof tuinafval	35,2	32,0	-3,2
Bruikbare huisraad	1,1	4,2	3,1
Afgedankte elektr(on)ische app.	5,1	3,1	-2,0
Kca	1,7	1,1	-0,6
Gips	4,9	2,8	-2,1
Grond en zand	22,9	9,2	-13,6
Harde kunststof	3,0	1,6	-1,4
Hout-B en hout-C	38,9	23,1	-15,8
Puin	71,9	34,9	-37,0
Overig grof huishoudelijk afval	11,6	6,8	-4,8
Totaal grof huishoudelijk afval	**231,7**	**141,7**	**-90,0**
Totaal fijn en grof restafval	**217,7**	**168,0**	***-49,7***
Totaal herbruikbaar (fijn en grof)	**392,4**	**335,1**	***-57,2***
Totaal fijn en grof huishoudelijk afval	***610,1***	***503,1***	***-107,0***
Percentage hergebruik (fijn en grof)	*64,3%*	*66,6%*	*2,3%*

Tabel 3.: Inzamelresultaat van fijn en grof huishoudelijk afval in kg per inwoner in 2013 en 2014 (bij 'verschil' is sprake van afrondingsverschillen)

Bij het fijn huishoudelijk afval valt op dat in 2014 meer gft-afval is ingezameld dan in 2013, maar het meest opvallend is het toegenomen aanbod van het plastic verpakkingsafval. Dit komt door de huis aan huis inzameling van het plastic verpakkingsafval sinds september 2013.

Gemeente Roosendaal

Daarnaast valt de afname van het grof huishoudelijk afval op dat aan huis is opgehaald en naar de milieustraat is gebracht. In 2014 is dat bijna 142 kg per inwoner, dat is een afname van 90 kg per inwoner ten opzichte van 2013. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 3 over de milieustraat. Overig grof huishoudelijk afval bestaat uit asbest, autobanden, dakleer, metalen, vlak glas en tempex.

Het scheidingsresultaat is toegenomen van 64,3% naar 66,6% en voldoet hiermee aan de landelijke doelstelling van 65% hergebruik in 2015. 150 kg restafval, de doelstelling van de regio in 2017, wordt met 168 kg per inwoner per jaar (fijn en grof) restafval nog niet gehaald.

Het digipanel heeft geen eenduidig beeld wat inwoners doen met hun grof huishoudelijk afval nu het aanbod zo ver is gedaald in 2014. Op deze vraag waren overigens meerdere antwoorden mogelijk.

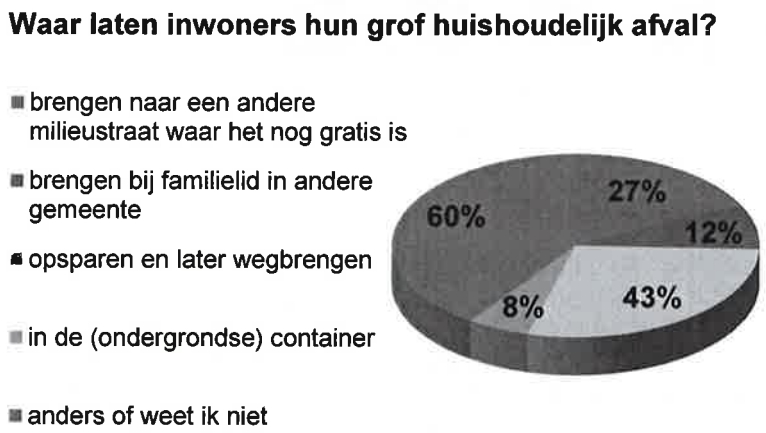

Figuur 3.1; Waar laten inwoners hun grof huishoudelijk afval na afname van tikken op de Saverpas?

Zie ook het hoofdstuk over de milieustraat met een nadere analyse van de afname van het afvalaanbod van grof huishoudelijke afvalstromen.

3.2 Gewijzigd afvalgedrag na invoering diftar

Het digipanel is gevraagd naar gewijzigd afvalgedrag na de invoering van diftar. Tweederde van de respondenten is plastic verpakkingsafval beter gaan scheiden. Ongeveer een kwart van alle respondenten is ook de overige afvalstromen beter gaan scheiden. *(figuur 2.1).* Het antwoord 'nee, ik ben niet anders gaan scheiden', moet worden gelezen als: 'ik was al goed bezig met afval scheiden'. Dat blijkt uit de opmerkingen van de respondenten. Vrijwel niemand is het afval minder goed gaan scheiden of is gestopt met afvalscheiding.

De inzamelresultaten (tabel 2.1) voor plastic verpakkingsafval komen overeen met de beantwoording door het digipanel.

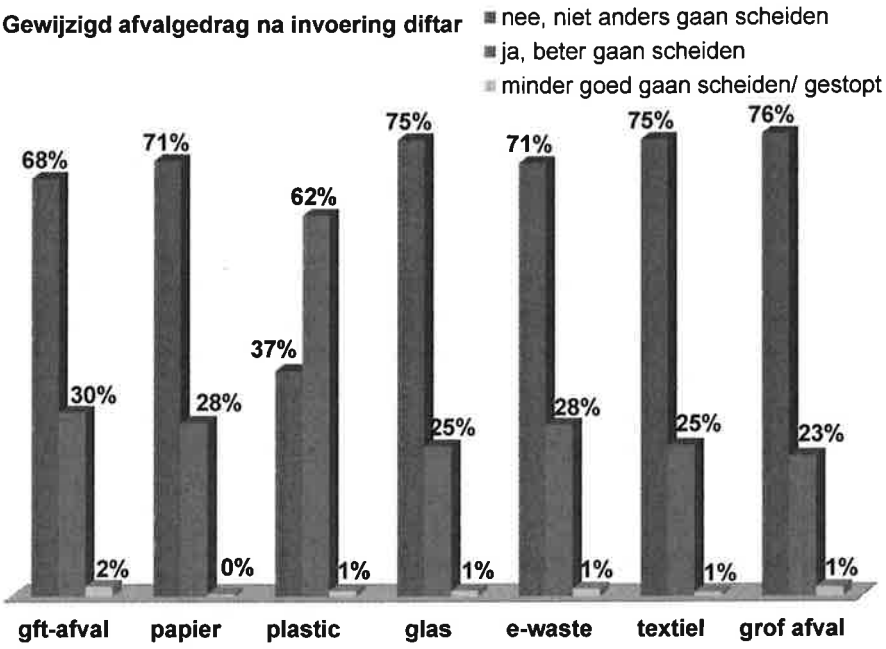

Figuur 3.2 Gewijzigd afvalgedrag na invoering diftar volgens digipanel

3.3 Samenstelling fijn restafval

In 2013 en in 2014 is de samenstelling van het afval in de grijze container nader geanalyseerd. (figuur 2.2) Ten opzichte van 2013 is het verbeterde scheidingsgedrag in 2014 (zie tabel 2.1) ook zichtbaar. In 2014 is minder gft-afval aangeboden bij het restafval. Verder is minder plastic verpakkingsafval aangetroffen dan in 2013. Het hogere percentage herbruikbaar papier in het restafval van 2014 is niet representatief maar veroorzaakt door een momentopname. In het steekproefmonster van de eerste meting is namelijk een heel pakket folders aangetroffen.

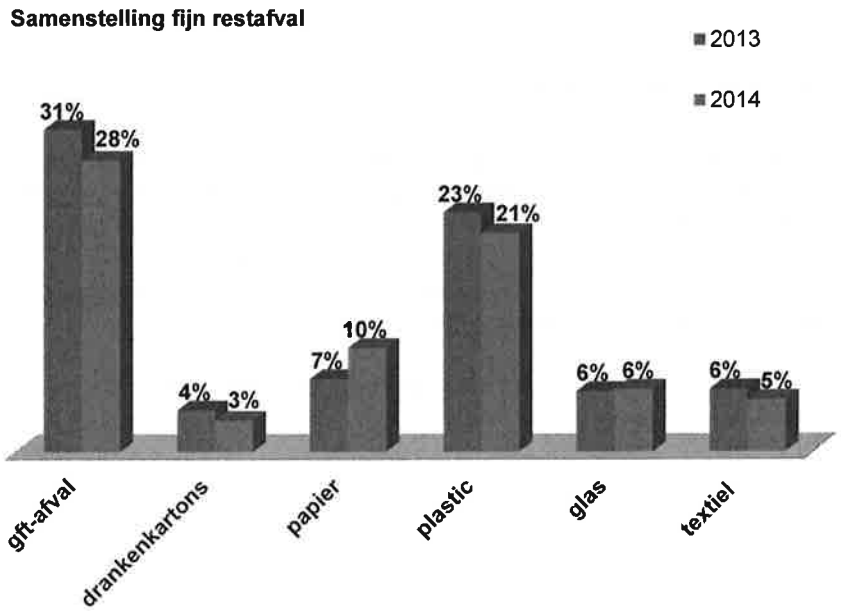

Figuur 3.3 Samenstelling van het fijn restafval in 2013 en 2014

Gemeente Roosendaal

3.4 Aantal aanbiedingen restafval

Huishoudens met een container van 140 liter bieden de container voor restafval gemiddeld 9 keer per jaar aan. Dat is ongeveer eenmaal per 6 weken. De huishoudens met een grote container van 240 liter bieden de container gemiddeld (bijna) 1 keer per vier weken aan, ofwel 14 keer per jaar. Gebruikers van ondergrondse containers bieden iets vaker dan eenmaal per week afval aan.

aanbod restafval	gemiddeld aantal aanbiedingen in 2014
container 140 liter	9
container 240 liter	14
ondergrondse container	57

Tabel3.4 Samenstelling van het fijn restafval in 2013 en 2014

Ongeveer 3% van het totaal aantal aansluitingen heeft geen enkele keer de container voor restafval aangeboden. Wat deze huishoudens doen met hun restafval is niet bekend, mogelijk wegbrengen naar de milieustraat of meenemen naar het werk. Het kunnen ook agrarische bedrijven zijn die hun huishoudelijk afval aanbieden bij het bedrijfsafval.

4. Milieustraat

In 2014 is het aantal tikken voor 'gratis' afval op de Saverpas afgenomen van 12 tikken in 2013 naar 2 tikken in 2014. Dit heeft een aanzienlijke afname van het aangeboden afval op de milieustraat tot gevolg gehad. Zie ook hoofdstuk 1.

Dit hoofdstuk gaat nader in op het bezoekersgedrag op de milieustraat en de afvalhoeveelheden die zijn gebracht op de milieustraat.

4.1 Aantal bezoekers en afvalhoeveelheden op de milieustraat

Bezoekersgedrag in 2013, 2014 en 2015 (schatting)
De inschatting bij de tussentijdse evaluatie, dat veel minder bezoekers en veel minder afval zou worden gebracht in 2014 ten opzichte van 2013, is juist geweest.

Op grond van deze inschatting heeft de gemeenteraad besloten de volgende wijzigingen door te voeren per 1 januari 2015:
- Alle herbruikbare afvalstromen zijn gratis.
- De hoeveelheid afval per tik is gehalveerd van 2 m3 naar 1 m3.
- Het aantal tikken is verdubbeld van 2 tikken naar 4 tikken.

Zoals het zich nu laat aanzien, stijgt het aantal bezoekers in 2015 ten opzichte van 2014.

In 2015 brengen (naar verwachting) meer bezoekers gratis afval dan in 2014. Dat komt doordat meer afvalstromen vanaf 2015 gratis zijn. Daardoor daalt het aantal bezoekers met betaalde afvalstromen. Dit is nog een schatting.

Aantal bezoekers op de milieustraat in 2013, 2014 en 2015 (schatting)

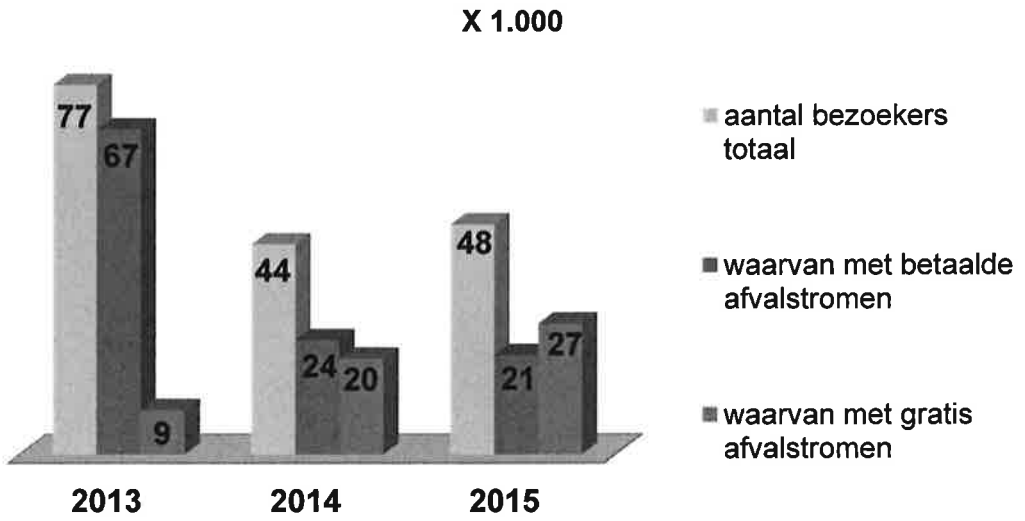

Figuur 4.1; Bezoekers gedrag op de milieustraat in 2013, 2014 en 2015 (schatting).

Gemeente Roosendaal

De 'betaalde' afvalstromen in 2013 zijn betaald met de 12 'gratis' tikken op de Saverpas. In 2015 is een deel betaald met de 2 'gratis' tikken op de Saverpas. Daarnaast zijn ruim 1.200 tikken bijgekocht in 2014. Het aantal tikken dat inwoners bijkopen komt in 2015 naar schatting uit op minder dan 100 tikken.

Driekwart van de ondervraagde digipanelleden weet hoeveel tikken op de Saverpas gratis zijn in 2015. Eenderde van de respondenten vindt dit voldoende. Bijna 40% vindt vier tikken aan de krappe kant en 25% vindt het te weinig.

Hoeveelheid grof huishoudelijk afval in 2013 en 2014
In 2014 is de afname van grof huishoudelijk afval op de milieustraat 90 kg per inwoner per jaar ten opzichte van 2013. (Zie ook tabel 2.1). De oorzaak is de beperking van het aantal tikken op de Saverpas.

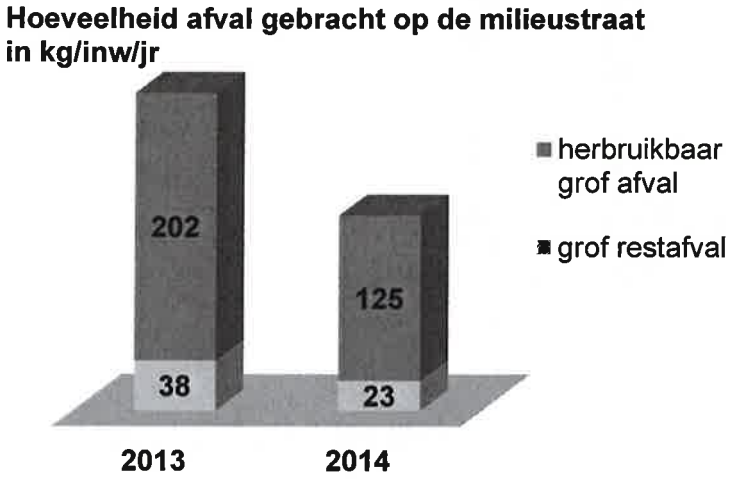

Figuur 4.2; Hoeveelheid grof restafval en herbruikbaar grof huishoudelijk afval in 2013 en 2014.

Een nadere analyse van de afgenomen hoeveelheden grof afval op de milieustraat toont aan dat de hoeveelheid afval die vrijkomt bij een verbouwing van de woning, zoals dakleer, gips, puin en afvalhout in 2014 is gehalveerd ten opzichte van 2013. Waarschijnlijk hebben inwoners gezocht naar een alternatieve afvoer voor het verbouwingsafval zoals een container bij een particulier afvalbedrijf, het afval wegbrengen naar een puinbreker of meegeven met de aannemer die de verbouwing uitvoert.

De hoeveelheid op de milieustraat gebracht zand en grond is meer dan gehalveerd ten opzichte van 2013. Ook de hoeveelheid verduurzaamd hout is met een derde afgenomen. Voor deze afvalstromen zijn eveneens alternatieve afvoercircuits te bedenken, zoals een container bij een particulier afvalbedrijf of het afval meegeven met de hovenier die de tuin komt opknappen.

De suggestie dat de dumpingen die worden aangetroffen bij de grondstofparkjes bestaan uit afval dat voorheen naar de milieustraat werd gebracht is niet aan te tonen. Bij de grondstofparkjes staat vooral klein huishoudelijk afval en geen verbouwingsafval of zand en grond.

Vanaf 2015 kunnen de inwoners meer afvalstromen, met name afvalstromen die vrijkomen bij een verbouwing van de woning of de tuin, gratis wegbrengen naar de milieustraat. Met uitzon-

dering van dakleer (nog steeds betaald afval) zijn dit afvalstromen die geschikt zijn om als grondstof te dienen voor nieuwe producten.

4.2 Bekendheid met de wijzigingen vanaf 2015

Aan het digipanel is gevraagd welke afvalstromen gratis zijn op de milieustraat. Uit de beantwoording blijkt dat de meerderheid niet weet dat de afvalstromen genoemd in figuur 3.3 vanaf 2015 gratis zijn.

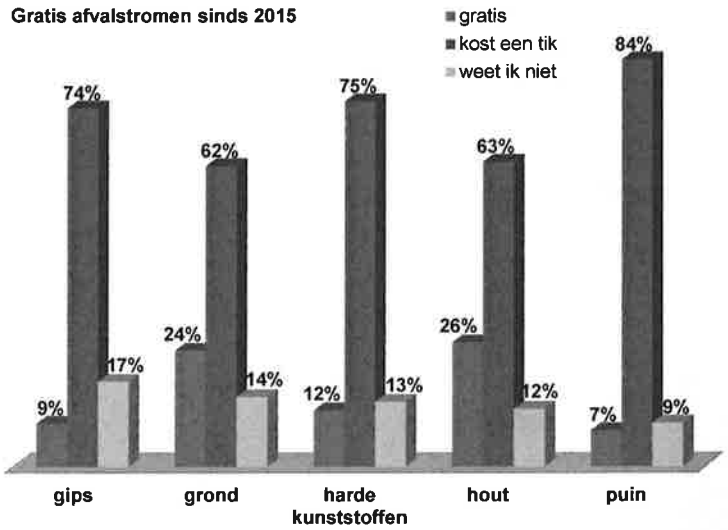

Figuur 4.3 bekendheid met gratis afvalstromen op de milieustraat

Van de afvalstromen die altijd al gratis zijn, weten de respondenten niet dat ook autobanden gratis gebracht kunnen worden op de milieustraat.

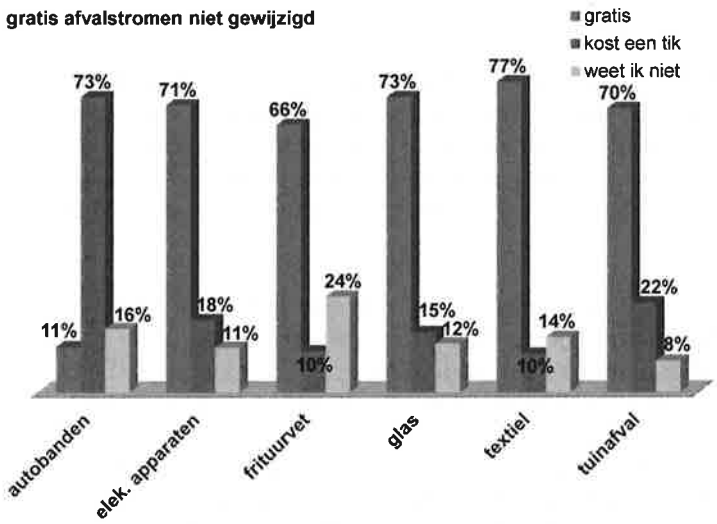

Figuur 4.4 bekendheid met gratis afvalstromen op de milieustraat die voorheen ook gratis waren

Gemeente Roosendaal

5. Communicatie en handhaving

5.1 Communicatie

Aan het digipanel is gevraagd welke communicatiemiddelen bekend zijn om informatie te verkrijgen over de afvalinzameling in de gemeente. Daaruit blijkt dat de 'papieren' communicatiemiddelen nog steeds het meest gebruikt worden. Het merendeel van de ondervraagde digipanelleden weet niet dat er meer afvalstromen gratis zijn op de milieustraat. Vanaf september 2015 wordt daar meer aandacht aan besteed.

Gebruikte communicatie over de afvalinzameling
www.afvalscheiden.nu
In het kader van deze communicatiecampagne is de website www.afvalscheiden.nu geïntroduceerd. De website geeft alle informatie over de afvalinzameling en is in gebruik bij de vier Saver-gemeenten. 40% van de respondenten weet dat de website bestaat. Slechts eenderde van deze respondenten maakt daadwerkelijk gebruik van de website. Als rapportcijfer krijgt de website een 7,3.

Saver afvalkalender
De Saver afvalkalender is bekend bij vrijwel alle ondervraagden en zeker 90% van deze ondervraagden maakt gebruik van de Saver afvalkalender. Als rapportcijfer heeft de kalender een 8.

Afvalwijzer app
De afvalwijzer app is bekend bij ongeveer 40% van de respondenten van het digipanel en daarvan gebruikt ongeveer de helft ervan de app. Als rapportcijfer krijgt ook de app een 8.

Roosendaalse Bode
De Roosendaalse Bode is bij een overgrote meerderheid van de respondenten (85%) bekend en ongeveer tweederde van de inwoners gebruikt de Bode als communicatiemiddel over afval. Als rapportcijfer heeft de bode een 7,5.

Bekendheid met het gewijzigde betalingsbeleid op de milieustraat
Het meest opvallend in de evaluatie is de afname van de hoeveelheid afval die in 2014 naar de milieustraat is gebracht. (zie hoofdstuk 1 en 3). De oorzaak daarvan is de afname van het aantal tikken op de Saverpas. In 2014 is bij de behandeling van de tussentijdse evaluatie van diftar besloten meer afvalstromen gratis te maken op de milieustraat. Uit de vraagstelling aan het digipanel blijkt dat dit onvoldoende bekend is bij de inwoners (zie figuur 3.3 en figuur 3.4), ofwel er is te weinig aandacht besteed aan de communicatie over het gewijzigde betalingsbeleid op de milieustraat.

Vanaf oktober 2015 wordt meer aandacht besteed aan de gratis afvalstromen op de milieustraat. Dit wordt gedaan door middel van het plaatsen van artikelen in de Roosendaalse Bode en op social media. Daarnaast wordt in gerichte acties aandacht gegeven aan het gewijzigde betalingsbeleid op de milieustraat.

Verder wordt in oktober 2015 een nieuwsbrief uitgebracht. Daarin staan de resultaten van het eerste jaar diftar, de wijzigingen op de milieustraat, tips voor betere afvalscheiding en een verwijzing naar de andere communicatiemiddelen, waaronder de website www.afvalscheiden.nu Daar kunnen de inwoners lezen wat er met het door hen gescheiden aangeboden afval wordt gedaan.

5.2 Handhaving

Vanaf de invoering van diftar per 1 januari 2014 heeft de gemeente ingezet op extra handhaving om verkeerd aangeboden afval te voorkomen. Gedurende 35 uur per week is een handhaver met opsporingsbevoegdheid werkzaam in de gemeente. De primaire taak is het informeren van burgers wanneer verkeerd afvalgedrag is waargenomen. Op basis van jurisprudentie is het niet (altijd) mogelijk om verbaliserend op te treden tegen afval dat in de openbare ruimte wordt aangetroffen en te herleiden is naar een adres. Daarom wordt vooral aandacht besteed aan informeren in de gedachte dat een persoon geen tweede keer afval in de openbare ruimte achterlaat. Door deze werkwijze zijn in 2014 en ook in 2015, een groot aantal mensen bezocht door de handhavers.

De probleemlocaties waar handhaving in 2014 de meeste aandacht aan heeft besteed zijn de grondstofparkjes. Dit is ook bij de tussentijdse evaluatie vastgesteld. De bovengrondse grondstofparkjes trekken zwerfafval en dumpingen aan van voornamelijk klein huishoudelijk afval. In 2014 is daarom toegezegd dat aandacht wordt besteed aan het aanzien van de grondstofparkjes. Minder 'verborgen hoekjes' en meer in het zicht waardoor meer sociale controle plaatsvindt. Inmiddels zijn enkele grondstofparkjes opnieuw ingericht en waar mogelijk worden grondstofparkjes ondergronds geplaatst. Dit omdat blijkt dat de ondergrondse grondstofparkjes veel minder zwerfafval en dumpingen aantrekken dan de bovengrondse grondstofparkjes.

Onwetendheid over de regels, maar ook de 'onmogelijkheid' om de regels op de juiste wijze toe te passen, blijkt ook uit de beantwoording van het digipanel. Aan het digipanel is de vraag gesteld wat een inwoner moet doen als hij aankomt bij een grondstoffenparkje met een tas lege flessen en de glasbak is vol.

Het merendeel weet dat men dan het glas weer mee naar huis moet nemen of elders moet aanbieden. Uit de opmerkingen van respondenten blijkt echter dat men de lege flessen meeneemt om dan meteen boodschappen te doen. Als de glasbak vol is neemt men de flessen niet mee de winkel in om ze later elders aan te bieden. Verder blijkt uit de opmerkingen dat inwoners met de beste bedoelingen de lege flessen naast de glasbak zetten met het idee dat Saver deze flessen meeneemt als de glasbak wordt geledigd.

Grafiek 5.1: wat te doen met lege flessen als de glasbak vol is.

Gemeente Roosendaal

In 2014, bij de tussentijdse evaluatie, heeft de gemeenteraad verzocht om aandacht te besteden aan de uitstraling van de grondstofparkjes. Hier is inmiddels een begin mee gemaakt. Verschillende grondstofparkjes zijn inmiddels onder handen genomen om de uitstraling te verbeteren (Beethovenlaan heringericht, Kroevenlaan ondergronds geplaatst). Het aanpakken van de grondstofparkjes leidt tot minder bijplaatsingen blijkt uit inmiddels aangepaste grondstoffenparkjes. Later dit jaar wordt het grondstofparkje bij de nieuwbouwlocatie van de Aldi in de Philipslaan ondergronds geplaatst. Dat geldt ook voor het grondstofparkje bij de Jumbo in Wouw.

6. Conclusies

Milieurendement

- De totale hoeveelheid fijn en grof afval is in 2014 met 107 kg afgenomen ten opzichte van 2013 van 610 kg per inwoner naar 503 kg.

- Het scheidingsresultaat is toegenomen van 64,3% naar 66,6%. Roosendaal voldoet hiermee aan de landelijke doelstelling van 65% hergebruik in 2015.

- 150 kg restafval, de doelstelling van de regio in 2017, wordt met 168 kg per inwoner per jaar (fijn en grof) restafval nog niet gehaald.

- In 2014 is meer gft-afval ingezameld dan in 2013, maar het meest opvallend is het toegenomen en bijna verdubbelde aanbod van het plastic verpakkingsafval in 2014.

- Het verbeterd scheidingsgedrag vertaalt zich ook in de inhoud van de grijze container. Ten opzichte van 2013 is in 2014 minder gft-afval en plastic verpakkingsafval aangeboden bij het restafval.

Milieustraat

- De inschatting bij de tussentijdse evaluatie (in september 2014), dat veel minder bezoekers en veel minder afval zou worden gebracht in 2014 ten opzichte van 2013, is juist geweest.

- De grootste afname van afvalstromen op de milieustraat betreft alle afvalstromen die vrijkomen bij een verbouwing of een herinrichting van de tuin.

- Door het gewijzigde acceptatiebeleid op de milieustraat, aantal tikken verdubbeld, hoeveelheid per tik gehalveerd en alle herbruikbare afvalstromen gratis, stijgt het aantal bezoekers weer in 2015.

- Uit vraagstelling aan het digipanel blijkt dat het gewijzigde acceptatiebeleid niet bekend is bij de meerderheid van de inwoners.

- Bij de grondstofparkjes wordt wel afval aangetroffen, maar vrijwel geen grove huishoudelijke afvalstoffen.

Communicatie en handhaving

Communicatie

- De afvalkalender is het meest geraadpleegde communicatiemiddel voor afval met de hoogste waardering van het digipanel. Ook de Roosendaalse Bode wordt door veel inwoners gebruikt als communicatiemiddel over afval en ook de Bode krijgt een hoge waardering.

- De website www.afvalscheiden.nu evenals de afvalapp worden hoog gewaardeerd, maar beide communicatiemiddelen zijn bij minder dan de helft van de ondervraagde digipanelleden bekend.

Handhaving

- Door de aandacht die handhaving besteed aan verkeerd afvalgedrag zijn inmiddels een groot aantal inwoners bezocht en is uitgelegd wat de regels zijn voor het aanbieden van afval. Daarnaast zijn verschillende grondstofparkjes verbeterd om dumpingen te voorkomen.